

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 91477/2023

Onderwerp: Resultaten aanbesteding Hulp bij Huishouden en implementatie nieuwe systematiek.

Auteur	: Femke van Zoggel	Effect op de begroting ☒ Ja ☐ Nee
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid	
E-mail	: Femke.vanZoggel@gemeentemaashorst.nl	
Port.	: R. Sour-van de Ven	

Onderwerp

Resultaten aanbesteding Hulp bij Huishouden en implementatie nieuwe systematiek.

Voorstel

Hier de voor te leggen beslispunten opnemen

1. In te stemmen met de vastgestelde tarieven voor Hulp bij Huishouden voor 2023-2025
2. In te stemmen met implementatiekosten van de nieuwe systematiek
3. De extra incidentele uitgaven in 2024 ter hoogte van € 767.500 voor de implementatie van het nieuwe contract Hulp bij het Huishouden (inclusief tarieven) beschikbaar te stellen en deze te dekken uit de Algemene reserve.
4. Daartoe de begrotingswijziging 8 (2024) vast te stellen

Inleiding

Eerder hebben wij het college en uw gemeenteraad geïnformeerd over de regionale aanbesteding Wmo-Hulp bij Huishouden en de overname van Brabantzorg, namelijk via de raadsinformatiebrief van 1 september 2023 en 11 oktober 2023. Hierin hebben we meer informatie gegeven over de aanbestedingsprocedure, de uitkomst en de veranderingen ten opzichte van het huidige contract.

Via dit voorstel berichten wij u graag over de definitieve gunning van de overeenkomst Wmo-Hulp bij Huishouden, overname cliënten BrabantZorg en Zilverzorg, de laatste stand van zaken met betrekking tot inkoop tarieven en de implementatie van de nieuwe aanbesteding.

Definitieve gunning

De gemeenten Bernheze, Boekel, Maashorst, Meierijstad en Oss (Regio Brabant Noordoost-Oost) werken samen bij de inkoop van Hulp bij Huishouden (HbH). De bestaande overeenkomsten lopen af per 31 december 2023 en kunnen niet meer verlengd worden. De gemeenten hebben daarom in 2023 gezamenlijk een werkgroep Aanbesteding HbH opgezet. Op 1 september hebben wij uw raad met een

Raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voorlopige gunning en de ontwikkeling dat BrabantZorg en Zilverzorg (alleen actief in Maashorst) zich niet hadden ingeschreven.

Uitkomst definitieve gunning

De laatste fase van de aanbesteding, de gunningsfase, is op 21 september 2023 afgerond en de definitieve gunning is, volledig overeenkomstig de voorlopige gunning, gegaan naar de volgende 7 aanbieders (op alfabetische volgorde):

1. Acteon
2. Actief Huiszorg
3. Breederzorg
4. Cunera De Bongerd (Laverhof)
5. Interzorg Oss
6. Poetszorg, poetsen met een praatje B.V. (nieuwe aanbieder)
7. Tzorg

Overgang cliënten Brabantzorg en Zilverzorg

Brabantzorg

Er zijn regionaal gesprekken gevoerd met de aanbieders om de cliënten vanuit BrabantZorg over te laten gaan naar de nieuw gecontracteerde aanbieders. Er is overeengekomen dat inwoners die in het huidige contract Hulp bij Huishouden ontvangen vanuit Brabantzorg overgaan naar Acteon, Tzorg en Interzorg. Er wordt geprobeerd om zoveel mogelijk inwoners hun eigen hulp te laten behouden en deze te verdelen onder deze drie overnemende aanbieders.

Zilverzorg

Zilverzorg was alleen een aanbieder in voormalig Uden. Medewerkers konden zelf solliciteren bij andere aanbieders in de regio. Het resultaat hiervan is dat 1 van de 6 medewerkers van Zilverzorg wordt overgenomen door een andere aanbieder.

Effecten op wachtlijst

Als gevolg van deze overgang verwachten we de komende tijd een toename van inwoners op de wachtlijst. Dit gaan we uiteraard goed volgen, zodat we goed de urgentie en prioriteiten kunnen stellen en de wachtlijsten zo snel mogelijk kunnen oplossen. Afstemming en overleg met de aanbieders over dit thema vindt plaats. Inwoners die nog op de wachtlijst staan en inwoners die op de wachtlijst komen worden door de gemeenten zelf verdeeld onder alle gecontracteerde aanbieders. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met hoe lang iemand al op de wachtlijst staat. Alle inwoners zijn hierover eind november geïnformeerd.

Tarieven

In de voorbereiding op de aanbesteding Hulp bij Huishouden is een kostprijsonderzoek uitgevoerd. Dit resulteerde in een door het college 21 maart 2023 geaccordeerde stijging van het uurtarief per 1-1-2024 van € 29,69 naar € 35,90. Dat is een sprong van +20,9%. Bij de besluitvorming is aangetekend dat er (toen nog) signalen waren dat de CAO-VVT (Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen, Thuiszorg) mogelijk zou worden opgebroken met het oog op extra loonrondes.

De CAO-VVT is inderdaad recent aangepast. De nieuwe CAO houdt het volgende in:

- Per 1 oktober 2023 een 5% loonsverhoging met een bodem van € 125,- per maand
- Per 1 maart 2024 een 2,5% loonsverhoging met een bodem van € 75,- per maand
- Per 1 oktober 2024 een 2,5% loonsverhoging met een bodem van € 75,- per maand

Hierbij moet worden aangetekend dat de hulpen Hbh (zeer) laag in de loonschaal zitten, zodat de bodem altijd van toepassing is.

Uit overleg met de aanbieders is gebleken dat er door deze nieuwe CAO VVT en andere recente ontwikkelingen, er nu tegelijkertijd meerdere complexe ontwikkelingen spelen, te weten:

- ongekend hoge loonstijgingen door de nieuwe CAO;
- een nieuwe werkwijze met een onderscheid tussen een algemene voorziening HbH en een maatwerkvoorziening HbH;
- een nieuw contractueel overeengekomen financiële systematiek (Lumpsum+).
- overname van een groot aantal hulpen en cliënten door het niet inschrijven van BrabantZorg & Zilverzorg; en
- een voortdurende spanning op de arbeidsmarkt.

Gezien de grote stappen in de loonontwikkeling kunnen deze complexe ontwikkelingen in alle redelijkheid en realiteit niet gedragen worden door de aanbieders. Dat kan worden opgelost door de tarieven stapsgewijs aan te passen, in lijn met de CAO ontwikkeling. Daarom zijn conform de CAO VVT de volgende maandtarieven contractueel bepaald voor 2024 en 2025:

	Algemene voorziening	Maatwerkvoorziening
Per 1-1-2024	€ 167,26	€ 336,52
Per 1-1-2025	€ 174,00	€ 348,00

De indexering per 1-1-26 en verder:

De nieuwe CAO-VVT heeft een looptijd van twee jaar. Het is nog niet duidelijk wat de verdere ontwikkeling zal zijn. Daarom is het uitgangspunt dat vanaf 1-1-26 weer de standaard OVA indexering¹ zal worden toegepast. Bij eventuele nieuwe loonontwikkelingen zal mogelijk verdere discussie ontstaan met de aanbieders. Daarop kunnen we nu echter niet vooruit lopen. Ook is nu nog niet bekend hoe de OVA index zich zal ontwikkelen. Steeds meer CAO's kennen op dit moment forse loonsverhogingen (vaak boven de 10%) en deze werken door in de mix die tot het OVA cijfer leidt. Een kanttekening die de gemeenten nog willen plaatsen is dat zij niet dubbel willen betalen vanuit publieke middelen. Als de OVA indexering over 2026 tot een onredelijk hoge kostprijs zou leiden, passen we deze niet toe.

Uitvoeringskosten implementatie nieuw contract

Vanaf 1 januari 2024 gaan we in geheel gemeente Maashorst werken met een lumpsum+ systematiek. In voormalig Landerd werkten we via lumpsum, in voormalig Uden werkten we met PxQ-systematiek. In

¹ De indexering van de personele kosten (loonkosten) gebeurt op basis van een percentage dat de overheid vaststelt: de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA).

het collegevoorstel van 21 maart 2023 voor de aanbesteding Hulp bij Huishouden is gekozen voor een harde overgang op 1 januari 2024. Hiervoor is gekozen omdat een harde overgang voor voormalig Uden de meest wenselijke optie is en dit ervoor zorgt dat de aanbesteding binnen de financiële kaders blijft. Een aanbesteding met een nieuw contract betekent dat alle indicaties binnen de gemeente Maashorst opnieuw bekeken zullen moeten worden in een zeer korte termijn. Hierbij is aangegeven dat dit extra ambtelijke inzet vergt. Ook doordat dit zorgvuldig moet gebeuren en in sommige gevallen een nieuw vraagverhelderingsgesprek vereist.

Implementatiewerkgroep

In de regio is een implementatiewerkgroep gestart. In deze werkgroep worden verschillende activiteiten uitgevoerd die in elke gemeente moet gebeuren. Een voorbeeld hiervan is het vormgeven van de lichte toets van Hulp bij Huishouden Algemeen en het vormgeven van het contractmanagement. Naast de regionale implementatiewerkgroep is een interne implementatiewerkgroep opgestart. In deze werkgroep zitten medewerkers van beleid, kwaliteit, applicatiebeheer, juridisch, uitvoering, bedrijfsvoering, financiën en communicatie. Deze werkgroep is opgestart, omdat de implementatie in gemeente Maashorst meer vergt dan in andere regiogemeenten, omdat voormalig Uden nog de PxQ constructie had. Vanaf de definitieve gunning vinden er ook gesprekken plaats met de aanbieders over de implementatie.

Extra ambtelijke capaciteit

Tijdens de start van de interne werkgroep is in kaart gebracht welke extra activiteiten er uitgevoerd moeten worden om de implementatie van de nieuwe aanbesteding zo goed mogelijk te laten verlopen. Deze activiteiten variëren van het op tijd informeren van de inwoners die op dit moment hulp bij huishouden ontvangen, het voorbereiden en implementeren van werkprocessen tot het voorbereiden van eventuele bezwaar en beroep. Hiervoor is een projectplan en activiteitenplanning gemaakt. Ook is in kaart gebracht welke extra ambtelijke inzet het uitvoeren van de extra activiteiten zal vergen in de implementatiefase. Een (groot) gedeelte van de activiteiten valt in de structurele werkzaamheden. Echter is er ook een deel dat niet in de structurele werkzaamheden kan vallen. Om deze reden is er extra ambtelijke inzet nodig bij de uitvoering, consultants en kwaliteitsmedewerkers.

Extra capaciteit aanbieders

Onderdeel van het nieuwe contract is dat aanbieders een ondersteuningsplan opstellen met de inwoners. Omdat de inwoners van voormalig Uden dit nog niet hebben, moeten de aanbieders gesprekken voeren met alle klanten uit voormalig Uden. Hierin wordt ook het gesprek aangegaan over de ureninzet. Dit is nodig omdat in voormalig Uden voorheen relatief hoge indicaties zijn afgegeven. Door de zorgvuldige manier van het gesprek aangaan verwachten we dat er bezwaren worden voorkomen. Hiervoor is extra ureninzet nodig van 4 uur per cliënt.

Tijdspad en uitloop contract Uden

Door alle ontwikkelingen rondom de aanbesteding (CAO verhogingen, twee aanbieders niet ingeschreven, grote personeelstekorten, stijgende wachtlijsten enzovoorts) wil de gemeente samen met de aanbieders maximaal een half jaar de tijd nemen om de implementatie te voldoen. Dit omdat alle inwoners met hulp bij huishouden van voormalig Uden moeten worden gezien en hier gesprekken mee gevoerd moeten worden. Dit willen we zorgvuldig doen, zodat de overgang zo soepel mogelijk verloopt en dit ook eventuele bezwaren voorkomt.

Samenvattend houdt dit in:

- Extra ambtelijke capaciteit voor uitvoering, bedrijfsvoering en kwaliteitsmedewerkers
- Kantelingsbijdrage aanbieders
- Uitloop PxQ contract tot moment cliënt een ondersteuning plan heeft

Beoogd effect

Als eerste het informeren over de definitieve gunning Hulp bij huishouden en de overname van cliënten van Brabanzorg en Zilverzorg. Daarnaast de aanbieders Hulp bij Huishouden reële tarieven betalen en als laatste zorgen voor een succesvolle implementatie van het contract in zowel voormalig Landerd als voormalig Uden.

Argumenten

1.1 De gemeente hebben het volgen van de CAO-VVT verplicht gesteld in de aanbesteding.

Via het contractmanagement zal ook worden toegezien op de naleving. De Hulp bij Huishouden aanbieders zijn dus verplicht om de verhogingen van de CAO toe te passen. Het is duidelijk dat met de nieuwe CAO sprake is van een uitzonderlijke situatie, die niet wordt voorzien in de standaard indexeringsclausule in de overeenkomst.

1.2 Alle aanbieders zijn financieel doorgelicht in de aanbesteding.

Daarbij werd duidelijk dat het gaat om (op dit moment) financieel stabiele bedrijven. Het is echter ook zichtbaar dat de marges relatief klein zijn en er geen grote reserves bestaan. Met andere woorden: de aanbieders zijn verplicht om de verhogingen te betalen, maar hebben niet de financiële ruimte om deze op te vangen.

1.3 Verder geldt de doorwerking van de AMvB Reële Kostprijs.

De tarieven waarmee de gemeenten de aanbesteding ingingen voldeden op dat moment volledig aan de eisen van de AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur). De nieuwe CAO biedt echter ingrijpend gewijzigde omstandigheden zodat er juridisch gezien een sterke casus valt te maken voor de stelling dat de aanbestedingstarieven inmiddels *niet* meer voldoen aan de AMvB.

3.1 De kosten zijn nodig om tot een succesvolle implementatie te komen

De implementatie kost extra geld, echter is dit bij een grote overgang in systematiek gebruikelijk. Ook zetten we in om een kwalitatieve overgang die past bij onze inwoners. Hierbij gaan we uit van individuele plannen die individueel maatwerk bieden. Met dit advies en bijbehorende activiteiten werken we samen met de aanbieders aan een gezamenlijk doel. We willen beiden hetzelfde en zetten ons in voor een goede dienstverlening voor de inwoners. We gaan hierbij voor kwaliteit.

3.2 We verwachten dat dit zorgt voor meer begrip onder inwoners

Door de zorgvuldigheid in het proces verwachten we meer begrip bij inwoners. Dit doen we onder andere door middel van goede (schriftelijke en mondelinge) communicatie, de gesprekken die gevoerd worden met inwoners en de tijd die hiervoor genomen wordt. Omdat het een grote implementatie is, geeft tijd hierin ook rust bij onze inwoners.

3.3 We verwachten dat dit zorgt voor minder bezwaarprocedures

Inwoners gaan in indicaties gemiddeld naar beneden. Hierbij wordt rekening gehouden dat de (schaarste van) zorg op de juiste plek komt en beter wordt verdeeld. Hiervoor worden gesprekken op maat gevoerd. Door meer begrip van onze inwoners verwachten wij minder bezwaarprocedures.

3.4 Een kantelingsbijdrage is in eerdere overgang van regio (inclusief Landerd) ook gegeven. In 2015 is de gehele regio (waaronder voormalig Landerd) overgegaan van PxQ-systematiek naar Lumpsum systematiek. Destijds is hiervoor ook een kantelingsbijdrage gegeven.

Kanttekeningen

1.1 De tarieven zijn nog niet 100% vastgesteld

Op dit moment staan er nog enkele vragen open over de definitieve tarieven. Dit zorgt ervoor dat dit nog niet 100% is vastgesteld. Dit is echter wel het verwachte tarief én het maximale tarief.

1.2 De hogere kosten van het CAO worden vooralsnog niet gecompenseerd door het Rijk

De gemeenten hebben weinig andere keuze dan de nieuwe CAO te verwerken in het tarief. Daarbij kan worden opgemerkt dat vooralsnog de VNG en het ministerie van VWS geen geluiden laten horen in de richting van een compensatie naar de gemeenten. De VNG stelt zich de facto op het standpunt dat eerst een compensatie door het Rijk moet plaatsvinden. Van VWS wordt, vanwege de demissionaire status van het kabinet voorlopig geen standpunt verwacht.

2.1 De structurele kosten voor het contractmanagement zijn nog niet helder

Het is nog niet bekend op welke manier het contractmanagement wordt vormgegeven. Op dit moment vinden gesprekken plaats in de regio om tot een gezamenlijke visie omtrent contractmanagement te komen.

3.1 De werkelijke kosten kunnen lager uitvallen dan begroot

Door de personeelstekorten en de verwachte wachlijsten kan het zijn dat er volgend jaar sprake is van onderuitnutting. Echter hebben we ook een nieuwe aanbieder en gaan we gebruik maken van de algemene voorziening waardoor het kan zijn dat de kosten wel gemaakt worden en de begrotingswijziging noodzakelijk is.

Financiën

In het kader van de 2^e afwijkingenrapportage 2023 is met het College en de Raad een voorlopig financieel effect afgestemd ten aanzien van de gunning van de nieuwe overeenkomst Hulp bij het Huishouden per 1-1-2024. De financiële doorrekening was gebaseerd op een voorlopige regionale uitwerking ten aanzien van de toe te passen tarieven en implementatieplannen van dat moment.

Inmiddels zijn de voorstellen verder besproken met aanbieders en zijn er nog aanpassingen doorgevoerd. De definitieve versie van 13-11-2023 leidt tot een aanvullend financieel effect omdat:

- De berekening van de meest actuele tarieven hebben plaatsgevonden met de nieuwste Actiz-rekentool waarin alle recente CAO ontwikkelingen zijn verwerkt. (structureel nadeel van € 186.000 v.a. 1-1-2024). Deze tarieven zijn nog niet definitief vastgesteld.

Wij informeren de aanbieders op de volgende wijze over de aanpassing van de tarieven en implementatiekosten

- Verzending van een brief zodra akkoord is bereikt

Vervolg

Naar aanleiding van dit besluit en besluiten vanuit de regio worden de aanbieders geïnformeerd.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Begrotingswijziging 8 (2024)

Bijlagen ter informatie

1. Niet van toepassing

Uden, 28 november 2023

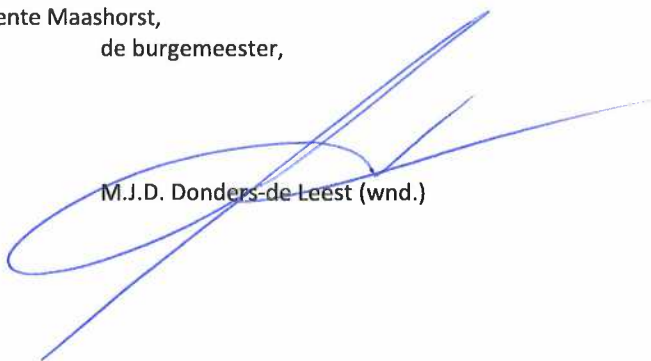
Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris,

J.A.G.M. van Aaken

de burgemeester,

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)

- Er een gemiddeld tarief is berekend voor 2024 op basis van de CAO verhogingen gedurende het jaar per 1-3-2024 en 1-10-2024 in tegenstelling tot het eerder berekende tarief waarbij de CAO verhoging in 2024 pas werden toegepast per 1-1-2025 (Incidenteel € 224.000 in 2024)
- Extra implementatieperiode van een half jaar ten opzichte van de eerder afgesproken harde overgang waarbij:
  - o Een extra kantelvergoeding voor aanbieders van in totaal € 152.000 wordt uitgekeerd in 2024 voor de extra inspanningen voor het opstellen van ondersteuningsplannen.
  - o Het langer doorlopen van de oude "hogere" PxQ indicaties van het oude Udense contract door de latere omzetting naar schatting leidt tot incidenteel extra uitgaven van € 175.000 in 2024.
  - o Extra inhuur in de eigen organisatie door langere implementatieperiode € 30.500

TOTAAL Verwachte Uitgaven o.b.v. Tariefafspraken 13-11-2023	2024	2025 en volgende
Totaal verwachte uitgaven Huishoudelijke Hulp	€ 6.618.055	€ 6.854.904
Totaal Huidige begroting (incl. 2e afw.rapp. 2023)	€ 6.208.640	€ 6.668.640
Verwacht tekort door Nieuwe tariefberekening (afgerond op 1.000)	€ 410.000	€ 186.000

EXTRA BENODIGD IMPLEMENTATIE BUDGET (incidenteel)	2024
Kantelvergoeding aanbieders	€ 152.000
Hogere Uitgaven HbH – tijdelijke hogere pxq indicaties	€ 175.000
Extra inhuur door langere implementatieperiode	€ 30.500
TOTAAL extra benodigd budget implementatie nieuwe contract	€ 357.500

Dekking

We vragen aan de Raad de extra incidentele uitgaven in 2024 van in totaal van in totaal € 357.500 + € 410.000 = € 767.500 incidenteel te dekken uit de Algemene Reserve.

Voorbehoud Tarief 1-1-2025

Het structurele effect van € 186.00 vanaf 1-1-2025 is nog onder voorbehoud. Er zijn nog onduidelijkheden in de berekeningen die op dit moment nog nader uitgezocht worden. In voorliggende besluit is het verwachte tarief benoemd. Dit is tevens ook het maximale tarief. Onder voorbehoud van de definitieve vaststelling van het tarief per 1-1-2025 als gevolg van de CAO ontwikkelingen zal het definitieve financiële effect worden gemeld bij de 1^e afwijkingenrapportage van 2024. Voor de jaren 2024 en 2025 zal het budget dan vervolgens niet meer worden geïndexeerd.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Wij informeren alle inwoners met Hulp bij Huishouden over hun individuele situatie. Dit doen we in afstemming met de aanbieders.